

10—21/26/1978.

MINISZTERI KÖZLEMÉNY 1195 *
az 1995. évi LXXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK
26/1978. számú
UTASÍTÁSA**

Budapest, 1978. évi december hó 30-án.

10—21/26/1978.

A MINÓSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK****26/1978. számú****U T A S Í T Á S A**

a külföldre utazásról és az útlevelekről szóló
53/1978. (XI. 10.) MT sz., valamint a 6/1978. (XI. 10.) BM sz.,
rendeletek végrehajtásáról

Budapest, 1978. évi december hó 30-án.

A külföldre utazásról és az útlevelekről szóló 53/1978. (XI. 10.) MT számú (a továbbiakban: R.), valamint a 6/1978. (XI. 10.) BM számú (a továbbiakban: Vhr.) rendeletekben meghatározott belügyi feladatok végrehajtására kiadom az alábbi

u t a s í t á s t :

1. A diplomata útlevelekre vonatkozó 3089/1970. Kormány számú határozat 2. pontja szerinti jogosultságot a Külügyminisztérium Konzuli Főosztálya vezetőjének javaslata alapján a BM országos rendőr-főkapitány igazgatásrendészeti helyettese (a továbbiakban: BM ORFK III. csoportfőnök) dönti el.
2. A külkereskedelmi tanácsosok és helyetteseik diplomata-, a külkereskedelmi képviseltek tartós szolgálatra kinevezett és diplomáciai ranggal nem rendelkező egyes dolgozói külügyi szolgálati útlevélkérelmét a BM ORFK III—1. Osztály (a továbbiakban: Útlevélosztály) véleményezi.
3. A R. 2. § (3) bekezdésének alkalmazásában a BM ORFK III. csoportfőnöke rendelheti el a szolgálati útlevel kiadását.

4. A Vhr. 5. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazásában a nem szocialista országba látogatás céljából történő utazás esetén a külföldön tartózkodáshoz szükséges anyagi feltételeket jelenti:
- a) a szocialista társadalom által elfogadott erkölcsi tartalomnak megfelelő és valamely állami szerv rendelkezésével nem ellentétes kapcsolatból származó meghívólevél, amelynek záradékában a Magyar Népköztársaság külképviseleti szerve (a továbbiakban: külképviseleti szerv), a külföldi hatóság vagy a közjegyző tanúsítja, hogy a meghívott külföldre és visszautazásának, valamint tartózkodásának költségét a meghívó biztosítja;
  - b) a szolgálati célból ideiglenesen külföldön tartózkodó hozzátartozó meghívólevele, továbbá a munkáltatónak és a küldő szervnek a meghívott külföldi tartózkodását biztosító jövedelemről és a meghíváshoz történő hozzájárulásról szóló igazolása;
  - c) a külszolgálaton külföldön tartózkodó hozzátartozó olyan meghívólevele, amelyben a külképviseleti szerv vezetője engedélyezi a meghívást.
5. Az eljárásra illetékes igazgatásrendészeti szerv elfogadhatja a meghívólevelet, illetve a rendkívüli családi eseményről szóló távirati meghívást hitelesítés nélkül is, amennyiben a meghívás jogszabályi feltételei megnyugtatóan biztosítottak, különösen ha a meghívás közvetlen hozzátartozótól, vagy olyan meghívótól származik, akihez a kérelmező korábban már többször kapott kiutazási engedélyt.
6. A Vhr. 9. § (6) bekezdés c) pontjának alkalmazásában az 5. pont szerinti meghívólevelet kell kérni, amennyiben a kérelmező a devizahatóságok által meghatározott valutát felhasználta, vagy a meghívás jogszabályi feltételei megnyugtatóan nem biztosítottak.
7. A Vhr. 5. § (1) bekezdés a) és c) pontjának alkalmazásában a külföldön tartózkodáshoz szükséges anyagi feltételek biztosítását jelenti az OTP igazolása a külföldi utazásra felhasználható összegről.
8. A Vhr. 5. § (1) bekezdés d) pontja alkalmazásában a külföldre utazáshoz az kérhet útlevelet, aki rendelkezik:

- a) az Országos Orvosszakértői Intézet javaslatával, valamint
- b) a bírósági, a hagyatéki tárgyalás, a nyugdíj-, az életjáradék ügyintézés, a sporttáborozás, stb. céljából történő utazás szükségességének igazolásával, és a valutaellátása biztosított.
9. A Vhr. 5. § (3) bekezdésének alkalmazásában a 18. éven aluli kiskorú vagy a gondnokság alatt álló önálló utazása — látogatás céljából — a következő hozzátartozóhoz történhet: szülő, nagyszülő, testvér, szülő testvére. Indokolt esetben a kiskorú a szülője vagy a törvényes képviselője által megbízott személlyel is utazhat.
10. A Vhr. 13. § a) pontjának alkalmazásában az európai szocialista államokba évente többször is engedélyezhető a külföldre utazás az alábbi kivételekkel:
- a) ha a kérelmező a devizahatóságok által megszabott valutát felhasználta, és nem rendelkezik a külföldi tartózkodás anyagi feltételének biztosítását tanúsító meghívólevéllel;
- b) ha az indokolatlanul gyakori korábbi utazásokból és a közbiztonságot veszélyeztető egyéb körülményekből megállapítható, hogy az utazás nem felel meg a kérelemben megjelölt, illetve a vízummentes utazásokra vonatkozó egyezményekben meghatározott célnak.
11. A Vhr. 13. § b) pontjában meghatározottakat a nem szocialista országokba irányuló kérelmek elbírálásánál az alábbiak szerint kell alkalmazni:
- a) rendkívüli indokolt családi eseménynek tekintendő a születés, a házasságkötés, a súlyos betegség, a haláleset, illetőleg a külföldön szolgálatot teljesítő, illetve munkavállalás céljából külföldön tartózkodó szülő, házastárs, élettárs, gyermek meglátogatása;
- b) méltánylást érdemlő körülménynek tekintendő, és az utazás évenként engedélyezhető:
- ha a kérelmező kombinált (szocialista és nem szocialista országokba szervezett) társas turistautazáson vesz részt, amennyiben a nem szocialista országban való tartózkodás a három napot nem haladja meg;
  - ha a kérelmező nem szocialista országokba öt napot meg nem haladó időtartamra szervezett társas turistautazáson vesz részt;

— az Útlevéosztály vezetőjének rendelkezése szerint azokba az országokba, amelyekbe az utazások kedvezményezését az illetékes főhatóság politikai, gazdasági érdekből indokoltnak tartja;

- c) egy azon éven belüli ismételt utazás az a) pontban meghatározott esetekben, illetve magyar részvételű sportrendezvényre szervezett társasutazásra engedélyezhető, annak időtartamáig;
- d) az a) és a c) pontban meghatározottakon kívül egyéb rendkívül indokolt esetben az egy azon éven belüli ismételt utazást csak az Útlevéosztály vezetője engedélyezheti.

12. A Vhr. 5. § (2) bekezdés a) pontjának alkalmazásában szolgálati célra magánútlevél adható:

- a) gazdasági célból a nem szocialista országokba történő utazásra, ha a küldő vagy más szerv, illetve a külföldi fél biztosítja a szükséges anyagi fedezetet;
- b) tudományos dolgozónak nem szocialista országba a vonatkozó kormányhatározat alapján, ha a küldő szerv vagy a saját költségére utazik;
- c) sportcélból a OTSH hozzájárulásával;
- d) a saját kezdeményezésű tanulmányúthoz, a külföldi intézményben történő szakmai továbbképzéshez az illetékes szakminisztérium, országos hatáskörű szerv, a felsőfokú tanintézetben folytatandó tanulmányokhoz pedig az Oktatási Minisztérium, illetve a választott szaknak megfelelően illetékes minisztérium;
- e) a munkavállalás céljából az illetékes miniszternek, vagy az országos hatáskörű szerv vezetőjének a munkaügyi miniszterrel egyetértésben kiadott, illetve a munkaviszonyban nem állók esetében a Munkaügyi Minisztérium;
- f) a devizamentes csereutazásokra az egyes, nem rubelel-számolású országokba a Magyar Nemzeti Bank előzetes devizahatósági engedélye alapján.

13. A Vhr. 5. § (2) bekezdés c) pont alkalmazásában nem tartós kiküldetésnek a háromtól tizenkét hónapig terjedő időtartamot kell tekinteni. Egyéni elbírálás alapján a három hónapnál rövidebb időre utazók (például: művészek, tuda-

mányos dolgozók stb.) hozzátartozói esetében kedvező döntés hozható. A nem tartós kiküldetésre utazó házastársának a külföldi tartózkodásához szükséges anyagi feltételek megjelölését az egyéni devizaszámla vagy a külföldi szerv meghívása igazolja.

14. A Vhr. 8. § (1) bekezdésének alkalmazásában a jelentős állam vagy szolgálati titok birtokában levő személyek esetében az illetékes miniszter, illetve az általa feljogosított vezető véleményének csatolását is meg kell követelni.
15. A Vhr. 14. §-a alkalmazásában a külföldön tartózkodásra meghatározott időtartam alól a következő esetekben lehet kivételt tenni:
  - a) idős, (50 év feletti), nyugdíjas, háztartásbeli látogatóba történő utazása, továbbá
  - b) tanulmányút, gyógykezelés, munkavállalás esetében,
  - c) egyéb indokok alapján (például: a munkáltató a szabadságot engedélyezi, az érdekképviselőti szerv javasolja stb.).
16. A Vhr. 6. § (3) bekezdésének alkalmazásában indokolt esetnek tekinthető:
  - a) az 55 éven aluli kérelmezőnél a családi együttélés és a házasságkötés,
  - b) ha a kérelmezőnek Magyarországon eltartásra kötelezhető hozzátartozója nincs.
17. A Vhr. 9. § (8) bekezdés b) pontjának alkalmazásában, amennyiben a házasságot még nem kötötték meg, a hatályos jogszabályokban előírt tanúsítvány iránti kérelem benyújtásáról szóló igazolást kell megkövetelni.
18. A Vhr. 9. § (8) bekezdés c) pontjának alkalmazásában a kérelmezőtől nyilatkozatot kell kérni arról, hogy tartási kötelezettsége nincs. Tartási kötelezettség fennállása esetén kiskorú vonatkozásában a gyámhatóság, egyéb eltartottnál a tanács illetékes szakigazgatási szervének a tartási kötelezettség teljesítésének módjáról szóló igazolását kell megkövetelni.

19. A külföldi letelepedés iránti kérelem elbírálásához az Útlevélosztálynak be kell szereznie:
- a) a felsőfokú képesítéssel rendelkezők esetén az illetékes minisztérium vagy országos hatáskörű szerv véleményét,
  - b) a nem szocialista országokban vagyonnal rendelkezőknél a Pénzügyminisztérium állásfoglalását.
20. A Vhr. 23. § (2) bekezdésének alkalmazásában a határkilépesi engedély kiadásának további feltétele a célország vízumára az útlevéltől, a Pénzügyintézet Központ igazolása arról, hogy a kérelmező eleget tett a magyarországi ingatlanra vonatkozó bejelentési kötelezettségének. Továbbá esetenként a Magyar Nemzeti Bank kiviteli engedélye a kiszállásra kerülő ingóságokról.
21. A Vhr. 23. § (3) bekezdés alkalmazásában indokolt esetben tekinthető a betegség, a vagyoni jogi és a végleges külföldi letelepedéssel kapcsolatos egyéb ügyek rendezése.
22. A Vhr. 7. § alkalmazásában a jogellenesen külföldön tartózkodó magánútlevel iránti kérelme kedvezően csak a külföldre távozást követő öt év elteltével bírálható el. El lehet tekinteni az öt évtől, ha a kérelmező magáncélból távozott külföldre, idős (50 év feletti), illetve egyéb rendkívüli méltánylást érdemlő esetben.
23. A Vhr. 9. § (7) bekezdés a) pontjának alkalmazásában a magyar állampolgárság megállapításához a következő iratok szolgálnak:
- a) a magyar hatóság által kiadott személyi okmány (születési, házassági anyakönyvi kivonat, útlevel, állampolgársági bizonyítvány, honosítási, visszahonosítási okirat stb.),
  - b) amennyiben a születés, házasságkötés Magyarországon nincs anyakönyvezve, úgy a külföldi anyakönyvi kivonatok és azok hiteles magyar nyelvű fordítása.
24. A külföldön élő magyar állampolgár útlevel iránti kérelemének elbírálásához szükség van az állandó lakóhelye szerinti hatóság igazolásának hiteles magyar nyelvű fordítására, amely szerint ott letelepedési engedéllyel és megfelelő jövedelemmel rendelkezik.

25. A Vhr. 5. § (1) bekezdés rendelkezéseit értelemszerűen alkalmazni kell az európai szocialista országokban élő magyar állampolgároknak nem szocialista országokba történő utazása engedélyezésére is.
26. A Vhr. 9. § (7) bekezdés d) pontjának alkalmazásában a befogadó nyilatkozat a tanács szakigazgatási szervének igazolását jelenti arról, hogy a hazatérő számára a lakást és az eltartást a befogadó biztosítja. El lehet tekinteni a befogadó nyilatkozattól, ha a kérelmező igazolja a külképviseleti szervnél, hogy a lakásvásárláshoz megfelelő anyagi fedezettel rendelkezik, és életjáradékot vett, vagy a nyugdíját átutalják.
27. A Szovjetunióba történő utazás feltételeit külön belügyi rendelkezés szabályozza.
28. A Vhr. 22. § (1) bekezdésének alkalmazásában csoportos útlevéllel kell ellátni az európai szocialista országokba csoportosan utazó általános és középiskolás gyermekeket; azokat a SZOT üdülőkben beutaltakat, akik az egyes szocialista országokba szervezett egynapos kirándulásokon vesznek részt.
29. A Vhr. 9. § (3) bekezdésének alkalmazásában a szolgálati utazásra szóló magánútlevél iránti kérelmet akkor nyújtja be a kérelmező, ha erre a küldő szerv feljogosítja, és az utazást elrendelő javaslatával ellátja.
30. A Vhr. 11. § (4) bekezdésének alkalmazásában a külföldön élő magyar állampolgár a hazatérési engedély iránti kérelmét magyarországi tartózkodása során — indokolt esetben — az Útlevélosztályon is benyújthatja.
31. A Vhr. 9. § (1) bekezdésének alkalmazásában külön útlevelekérő lapot kell kitölteni:
  - a) minden 14. életévét betöltött kérelmezővel, illetve
  - b) az egyedülutazó 14 éven alulival, továbbá
  - c) azzal a 14 éven alulival, aki ugyan szülőjével együtt kíván külföldön letelepedni, de családi nevük nem azonos.
32. Az útlevél iránti kérelmek adatait egyeztetni kell a személyi igazolvány adataival, továbbá vizsgálni kell, hogy az el-

bíráláshoz szükséges valamennyi okirat megvan-e. A külföldi letelepedés iránti kérelem átvételével egyidejűleg a kérelmező birtokában levő magánútleveleket is át kell venni. Amennyiben a kérelem elbírálásához szükséges valamely okiratot nem csatolták, az igazgatásrendészeti szervnek fel kell szólítania a kérelmezőt annak pótlására.

33. A szolgálati útlevél iránti kérelem esetén a szolgálati útlevelekre való jogosultságot, valamint azt is vizsgálni kell, hogy a szolgálati utazást az arra jogosult szerv vezetője rendelte-e el.

34. A kérelmező adatait ellenőrizni kell:

a) a szolgálati, a szolgálati hajós, a nem szocialista országokba szóló magánútlevél és a határátlépési igazolvány esetén

— a BM Adatfeldolgozó Csoportfőnökség Rendszerfejlesztő és Gépi Adatfeldolgozó Osztály (a továbbiakban: GAO) EGPR „A”, „G” és „N” jelű adattárában;

— a saját, illetve

— az állandó lakóhely szerinti rendőr-főkapitányság útlevél-nyilvántartásában;

b) az európai szocialista országokba szóló útlevelel esetében

— a helyi bűnügyi és az útlevél-nyilvántartásban,

— a szolgálati célú utazásnál az állandó lakóhely szerinti,

— ha a kérelmező állandó lakóhelyét egy éven belül megváltoztatta, az előző állandó lakóhely szerinti rendőrkapitányság nyilvántartásában,

— a Szovjetunióba és a Jugoszláviába történő utazásnál, valamint ha a kérelmező körülményei indokolják, illetve a figyelőztetett személyeket a GAO EGPR „A” és „N” jelű adattárában;

c) külföldi letelepedésre szóló és a külföldön élő magyar állampolgár magánútlevele, valamint a kivándorlási engedély és hazatérési igazolvány esetén

— a GAO EGPR „A”, „G”, „N” jelű adattárában,

— a BM III/II. Csoportfőnökség, valamint

— a BM ORFK III—1. és 2. Osztály nyilvántartásában,

— amennyiben az állampolgárság nem igazolt, a BM ORFK III—3. Osztályán;

- d) a külföldi letelepedéshez szóló magánútlevel és kívándorlási engedély esetén a kérelmezőn kívül a külföldön élő hozzátartozó adatait is ellenőrizni kell;
- e) nem kell ellenőrizni a kérelmező adatait az egy éven belüli ismételt utazás esetén a GAO EGPR „A” és „G” jelű adattárában.

- 35. A nem szocialista országba szóló szolgálati útlevel iránti kérelmek elbírálásához kérni kell az illetékes rendőr-főkapitányság és indokolt esetben az érintett más belügyi szerv véleményét is.
- 36. Amennyiben a kérelmező adatai hiányosak, valamint egyéb körülményei tisztázásra szorulnak, az eljáró szerv jogosult nyílt rendőri információt beszerezni.
- 37. A Vhr. 15. §-ának alkalmazásában az ügyintézési határidők indokolt esetben egyszer, legfeljebb harminc nappal meghosszabbíthatók, a kérelmező egyidejű értesítése mellett.
- 38. Az eljáró igazgatásrendészeti szerv köteles vizsgálni, hogy a kérelemben foglaltak a jogszabályokban meghatározott feltételeknek megfelelnek-e, és ennek alapján kell a kérelmet engedélyeznie illetve elutasítania.
- 39. A R. 6. § (1) bekezdés a) pontjának alkalmazásában az útlevel és a kiutazási engedély iránti kérelmét el kell utasítani:
  - a) „A közrendet sérti” indokkal annak:
    - akire vonatkozóan ellenőrzött jelzés van, hogy jogellenesen külföldön akar maradni;
    - akinek a R. 7. § (1) bekezdés d) pontja szerinti felelőssége nem állapítható meg, de megalapozottan tartani lehet attól, hogy kiutazása esetén jogellenesen külföldön marad;
    - aki a társadalmi együttélés szabályait ismételten durván megsérti, és külföldön sem várható tőle más magatartás;
    - akire a 10. pont b) alpontjában meghatározottak vonatkoznak;

- b) „Jelentős közérdeket sért” indokkal annak:
- akinek államellenes vagy egyéb súlyos bűncselekményért elítélt, illetve ellenséges tevékenységet folytató szerv alkalmazottjaként külföldön élő hozzátartozója van;
  - aki állam- vagy szolgálati titok birtokában van, és valószínűsíthető, hogy azt illetéktelen személy tudomására hozza, illetőleg ilyen indokok alapján valamely belügyi szerv ezt kéri;
  - akinek a külföldre utazásból való kizárását a Pénzügyi Központ kéri;
  - aki a szocialista jogi és erkölcsi felfogással össze nem egyeztethető kapcsolatból származó meghívó szervezethez vagy személyhez kíván utazni;
- c) „A mások jogos érdekeit sérti vagy veszélyezteti” indokkal annak:
- akire vonatkozóan ellenőrzött adatok állnak rendelkezésre, hogy tartási kötelezettségének nem tesz eleget;
  - aki polgári jogi kötelezettségét nem teljesítette, és vele szemben a hatóság végrehajtást rendelt el.

40. A R. 6. § (1) bekezdés c) pontjának alkalmazásában meg kell tagadni a külföldre utazást attól, aki a Vhr-ben és a 4—6. pontokban meghatározott módon nem igazolta a külföldön tartózkodás anyagi fedezetét.

41. A R. 6. § (2) bekezdésének alkalmazásában az útlevél iránti kérelmet el kell utasítani különösen akkor, ha a kérelmező:

- a) a Magyar Népköztársasággal vagy más szocialista országgal szemben ellenséges magatartást tanúsít, illetve ilyen tevékenységet folytató szervezet vagy csoportosulás tagja;
- b) a Magyar Népköztársaságról vagy más szocialista országról ellenséges tartalmú propagandaanyagot készített, terjesztett, illetve ilyen nyilatkozatot tett;
- c) ellenséges hírközlő szervek munkatársa, vagy ellenséges emigráns lapokban publicisztikai tevékenységet folytat;

- d) egyéb ellenséges tevékenységéről ellenőrzött adataink vannak;
  - e) a NATO tagállamok fegyveres erőinek vagy rendőri szerveinek hivatásos vagy polgári alkalmazottja;
  - f) a hazánkban működési engedéllyel nem rendelkező vállalási szekta tagja;
  - g) jogellenesen külföldre távozása előtt fegyveres erők vagy testületek, illetve rendészeti szervek hivatásos állományú tagja volt.
42. A R. 7. § (1) bekezdés a) pontjának alkalmazásában büntetett előéletű az, aki jogerős büntetőítélet hatálya alatt áll, illetve nem mentesült a büntetett előlethez fűződő hátrányok alól.
43. Annak a kérelme, — aki ellen büntetőeljárás van folyamatban, vagy büntetett előéletű — kedvezően bírálható el akkor, ha:
- a) vétség vagy
  - b) közúti veszélyeztetés és halálos közúti baleset okozása, foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés miatt felfüggesztett, illetve végrehajtható szabadságvesztésre ítélték, és a büntetését kiállta, illetve
  - c) bármilyen bűncselekményért büntetőeljárás van ellene folyamatban vagy egyéb büntetést elítélték, amennyiben a külföldre utazást rendkívül méltánylást érdemlő okok indokolják és az az eljárást nem veszélyezteti.
44. A R. 7. § (1) bekezdés c) pontjának alkalmazásában a jogellenesen külföldön tartózkodó meghívására történő utazást kell érteni. Nem kell megtagadni a szülő, gyermek, házastárs, élettárs és testvér meghívására történő utazást, amennyiben a kérelmező nem tartozik felelősséggel annak jogellenes külföldön tartózkodásáért.
45. A R. 7. § (1) bekezdés d) pontjának alkalmazásában felelősséggel tartozik a hozzátartozó, ha a jogellenesen külföldön tartózkodó:
- a) külföldön maradási szándékáról tudott, vagy a külföldön maradásra rábírta, illetve azt megszervezte, valamint ahhoz külföldi kapcsolatait felhasználta, együttes

utazás esetén tőle elvárhatóan azt nem akadályozta meg, továbbá azt egyéb módon elősegítette, különösen, ha lakása, ingó, ingatlan vagyona elidegenítésében közreműködött;

- b) közvetlen hozzátartozója eltartásában és vele közös háztartásban élt és vétkessége valószínűsíthető.
46. A R. 7. § (1) bekezdés d) pontjának alkalmazásában a szocialista országokba történő utazást nem kell korlátozni. Amennyiben viszont a kérelmező szocialista országba utazásának célja az, hogy ott jogellenesen külföldön tartózkodóval találkozzon, vagy utazását jogellenes külföldön maradásra használja fel, az útlevélkérelmét el kell utasítani.
47. A R. 7. § (1) bekezdés e) pontjának alkalmazásánál azokba az államokba nem engedélyezhető az utazás, ahol az állampolgárok élet- és vagyónbiztonsága, az államközi kapcsolatok hiánya miatt vagy más okból (például: fegyveres konfliktus, természeti csapás stb.) nem látszik biztosítottnak.
48. A R. 7. § (2) bekezdés a) pontjának alkalmazásában az eljáró hatóságot félrevezeti vagy valótlan adatot (adatokat) közöl, aki az útlevélkérellem elbírálását meghatározó lényeges tényt vagy körülményt a valóságtól eltérően tár fel, illetve elhallgat.
49. A R. 7. § (2) bekezdés c) pontjának alkalmazásában a Magyar Népköztársaság állampolgárához nem méltó magatartásnak kell tekinteni, amennyiben bűncselekmény elkövetésére nem került sor, különösen a jogellenes külföldön tartózkodás alatti menedékjogkérést vagy segélyelfogadást, illetve szocialista országból más országba való engedély nélküli határátlépés megkísérlését, a fogadó ország törvényeinek megsértését, amely árt a Magyar Népköztársaság tekintélyének (például: hivatalos személy megsértése, botránycokozás stb.), külföldi szerv hazánkkal szembeni ellenséges tevékenységének elősegítését.
50. A R. 7. § (2) bekezdése alkalmazásában a külföldre utazásból való kizárás megítélésénél és a kizárási időtartam meghatározásánál differenciáltan kell eljárni, figyelemmel az elkövetett cselekmény súlyára és az elkövető emberi magatartására.

51. A R. 7. §-a alkalmazásában valamennyi külföldre utazási kérelem elbírálására, valamint a külföldre utazásból történő kizárási idő meghatározására az eljárásra illetékes igazgatásrendészeti szerv vezetője jogosult.
52. A R. 10. § (1) bekezdésének alkalmazásában el kell utasítani annak a kérelmét, akire a külföldre utazásokat szabályozó HM—BM együttes utasítás rendelkezései vonatkoznak.
53. Amennyiben a kérelmező előző útlevélkérelmét a miniszter, a minisztériumi államtitkár, a miniszterhelyettes, a BM ORFK III. csoportfőnök utasította el, és az új kérelem engedélyezése indokolt, de az előző útlevélkérelem elutasítása alapját képező kizáró vagy korlátozó ok továbbra is fennáll, a kérelmet a javaslattal együtt a BM ORFK III. Csoportfőnökségre kell felterjeszteni.
54. Az eljáró igazgatásrendészeti szervnek az útlevél iránti kérelem elutasítását az 1957. évi IV. tv. rendelkezései szerint írásbeli határozatban kell közölnie a kérelmezővel. A külföldön élő magyar állampolgár esetében csak az elutasítás tényét közli a kérelmezővel az illetékes külképviselet az Útlevélosztály értesítése alapján.
55. Az eljáró igazgatásrendészeti szerv az elutasító határozatot közvetlenül küldi meg a kérelmezőnek, kiskorú, illetve gondnokság alatt álló esetében a szülőnek vagy a törvényes képviselőnek, illetve a szolgálati célből benyújtott kérelem esetén az utazást elrendelő szervnek is.
56. A R. 8. §-a alkalmazásában valamennyi útlevelet bevonhatja az Útlevélosztály vezetője, a kiállításra jogosult rendőr-főkapitány, a közbiztonsági helyettese, a rendőr-főkapitányság igazgatásrendészeti osztályának vezetője, a rendőrkapitány, a rendőrkapitányság igazgatásrendészeti osztályának (alosztályának) vezetője.
57. Az útlevél bevonását határozatban kell közölni az érdekeltekkel (az útlevél birtokosával, szolgálati cél esetén az utaztató szervvel is). Amennyiben az írásbeli határozat elkészítése késsedelemmel járna — az útlevél egyidejű bevonása mellett — a határozatot szóban kell közölni, és írásban három napon belül kell megküldeni az érdekelteknek.

58. Határozattal kell bevonni az illetékes igazgatásrendészeti szervnek a BM Határőrség forgalomellenőrző pontja (a továbbiakban: FEP) által a határon tetten ért személytől elvett útlevelet, és e határozatnak az utazásból való kizárás időtartamát is tartalmaznia kell.
59. A Vhr. 16. §-ának alkalmazásában az első fokon eljáró igazgatásrendészeti szerv a fellebbezéssel megtámadott határozatot a vonatkozó összes irattal és javaslatával együtt köteles felterjeszteni a fellebbezés benyújtásától számított nyolc napon belül a másodfokon eljáró igazgatásrendészeti szervhez.
60. A másodfokon eljáró igazgatásrendészeti szerv határozatban értesíti az érdekelteket, ha a fellebbezést elutasítja, és az ügyre vonatkozó iratokat visszaküldi az első fokon eljáró igazgatásrendészeti szervnek. Amennyiben a határozatot megváltoztatja, utasítja az első fokon eljáró igazgatásrendészeti szervet az útlevél kiadására, illetve a bevont útlevél visszaadására.
61. A fellebbezést és a kérelmet nem kell felterjeszteni, ha az első fokon eljáró igazgatásrendészeti szerv a fellebbezésben foglalt új tények, adatok alapján a kérelmet engedélyezi.
62. A másodfokon jogerősen elutasított útlevél iránti kérelemmel szemben benyújtott felülvizsgálati kérelem elbírálására, amennyiben a döntést másodfokon a rendőr-főkapitány hozta, az Útlevélosztály vezetője; az Útlevélosztály vezetőjének döntése esetén a BM ORFK III. csoportfőnök jogosult.
63. A felülvizsgálati kérelmet az arra jogosult igazgatásrendészeti szerv nem köteles elbírálni, ha a kérelmező a fellebbezésre nyitva álló határidőn belül nem fellebbezett, vagy fellebbezett ugyan, de az annak elbírálására hivatott igazgatásrendészeti szerv még nem határozott. Ha felülvizsgálati kérelmet terjesztenek elő a fellebbezésre nyitva álló határidőn belül, azt fellebbezésnek kell tekinteni.
64. A felülvizsgálati kérelmet az előterjesztéstől számított hatvan napon belül kell elintézni. Amennyiben az elbírálásra jogosult igazgatásrendészeti szerv a kérelemben foglaltaknak helyt ad, a kérelmező értesítésével egyidejűleg utasítja

az első fokon eljáró igazgatásrendészeti szervet az útlevel kiadására, ha elutasítja, erről a kérelmezőt értesíti.

65. A felülvizsgálati kérelmet az arra jogosult igazgatásrendészeti szerv érdemben elbírálni csak akkor köteles, ha azt a másodfokú határozat kézhezvételétől számított egy éven belül terjesztették elő.
66. A Vhr. 17. § (1) bekezdésének alkalmazásában az útlevel érvényességi ideje:
- a) szolgálati, szolgálati hajós, külföldi letelepedésre szóló magánútlevel, határátlépési igazolvány, határátlépési engedély; a nem szocialista és az Európán kívüli szocialista államokba szóló magánútlevel; európai szocialista államokba szóló magánútlevel a kiállítástól számított öt év,
  - b) a munkaerő-együttműködés keretében történő munkavállalás esetén a szerződés időtartama,
  - c) csoportos útlevel esetében az utazás és a külföldi tartózkodás időtartama,
  - d) kivándorlási és hazatérési engedély a kiállítástól számított egy év.
67. Az útlevel érvényességi ideje meghosszabbítható egy alkalommal legfeljebb öt évre, amennyiben a Vhr. 17. § (1) bekezdés rendelkezéseinek megfelel.
68. A Vhr. 17. § (2) bekezdés alkalmazásában az útlevel területi érvényessége kiterjedhet
- a) egy vagy több államra,
  - b) öt világrészre,
  - c) az európai szocialista országban történő munkavállalás és az ösztöndíjas tanulmányok folytatása esetén a célorszagra és az átutazással érintett országokra.
69. A Vhr. 18. § (1) bekezdése alkalmazásában magánutazás céljából egy eljárásban a Bolgár Népköztársaságba, a Csehszlovák Szocialista Köztársaságba, a Lengyel Népköztársaságba, a Német Demokratikus Köztársaságba, a Román Szocialista Köztársaságba egytől ötig, illetve kétéves időtartamra többszöri, a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaságba és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségé-

gébe, továbbá a nem szocialista és az Európán kívüli szocialista államokba egy egyszeri kiutazási engedély adható.

70. A Vhr. 18. § (2) bekezdése alkalmazásában a szolgálati, a szolgálati hajós és a szolgálati célú magánútlevélbe szolgálati érdekből adható egy eljárásban több, legfeljebb azonban öt egyszeri, illetve legfeljebb két évi érvényességgel többszöri kiutazási engedély.
71. A Vhr. 22. §-ának alkalmazásában a csoportos útlevél legalább öt, illetve legfeljebb ötven személy részére adható ki.
72. A Vhr. 18. § (1) bekezdése alkalmazásában a nem szocialista államokba érvényes magánútlevélben a kiutazási engedély a szolgálati célú utazásnál a kiutazás célját, magáncélú utazásnál a külföldi tartózkodás időtartamát tartalmazza.
73. A Vhr. 28. §-ának alkalmazásában az átadott vagy beszo­ gáltatott és a külképviselet által az Útlevélosztálynak meg­ küldött útlevelet a kiállító igazgatásrendészeti szerv sem­ misítse meg.
74. A Vhr. 29. §-ának alkalmazásában az útlevél elvesztésének, megsemmisülésének körülményeiről jegyzőkönyvet kell fel­ venni. Ha az útlevél elvesztése vagy megsemmisülése nem szándékosan vagy súlyos gondatlanságból történt, új útle­ velet kell kiadni. Ha az útlevél elvesztése, megsemmisülése szándékosan vagy súlyos gondatlanságból történt, a 83. pontban foglaltak szerint kell eljárni.
75. Ha a magánútlevéllel rendelkező, külföldön élő magyar állampolgár magyarországi tartózkodása során vagy külföldön a R. 6. és 7. §-ába ütköző magatartást tanúsít, az erről tudomást szerző belügyi szerv köteles az Útlevélosztályt ha­ ladéktalanul értesíteni. Az Útlevélosztály a jelzés alapján, az összes körülményt mérlegelve tegyen intézkedést;
  - a) az útlevél bevonására, amennyiben a külföldön élő ma­ gyar állampolgár rendelkezik a befogadó ország érvényes útlevelével, illetve
  - b) a magánútlevél időbeli érvényességének a visszautazás­ hoz szükséges időtartamra, de legfeljebb egy hónapra va­ ló csökkentésére, vagy

- c) a magánútlevél bevonására a külképviseleti szerv útján,
d) a Tiltónévjegyzékbe történő felvételre.
76. A külföldi letelepedés iránti kérelmet a rendőr-főkapitányság igazgatásrendészeti szerve — az útlevél irattári előzményével, a magánútlevéllel (magánútlevelekkel) és javaslatával együtt — öt napon belül terjessze fel az Útlevélosztályhoz.
77. A Vhr. 6. § (1) bekezdésének alkalmazásában magánútlevél helyett kivándorlási engedélyt kell adni annak a kérelmezőnek, aki a magyar állampolgárság kötelékéből való elbocsátását nem kérte ugyan, de a politikai vagy egyéb érdekek ezt indokolják.
78. Az Útlevélosztálynak a hazatérés engedélyezéséről és a hazatértekről az iratok egyidejű megküldésével értesítenie kell a lakóhely szerint illetékes rendőr-főkapitányság igazgatásrendészeti szerve útján az állambiztonsági szervet.
79. A véglegesen hazatért külföldi okmányait a rendőr-főkapitányság igazgatásrendészeti szervének be kell vonni és meg kell küldenie a BM ORFK III—2. Osztálynak, amely köteles azokról nyilvántartást vezetni. A bevonás nem vonatkozik az anyakönyvi kivonatokra, a családi állapotra és jogállásra vonatkozó iratokra.
80. Az Útlevélosztály látja el a hazatért személyeket a vámkedvezményhez, a lakásvásárláshoz és a nyugdíjfolyósításhoz szükséges igazolásokkal.
81. Az Útlevélosztály kezdeményezze a magyar állampolgárságtól való megfosztását azoknak a külföldön élőknek, akiknek a magyar állampolgársághoz való méltatlansága tudomására jutott.
82. A Vhr. 3. § (2) bekezdésének alkalmazásában az igazgatásrendészeti szerv a szolgálati útlevél és a szolgálati utazásra érvényes magánútlevél jogszabályi rendelkezések szerinti felhasználásának ellenőrzése során különösen az alábbiakat vegye figyelembe:
- a) az útlevél felhasználása az utazás elrendelésének megfelelő-e;

- b) a Vhr. 27. § (2) bekezdésében foglaltak, illetve a biztonsági feltételek betartásával történik-e az útlevelek őrzése és tárolása.
83. Amennyiben az igazgatásrendészeti szerv tudomást szerez az egyes szabálysértésekről szóló jogszabályban meghatározott, az útlevéllel kapcsolatos, illetve az engedély nélküli külföldi munkavállalásra vonatkozó szabálysértésről, az elkövetéstől számított hat hónapon belül az elkövető ellen az állandó lakóhelye szerinti rendőrkapitányság igazgatásrendészeti szervénél feljelentést kell tennie. A szabálysértési hatóság az eljárás eredményéről a jogerős határozat megküldésével köteles értesíteni az igazgatásrendészeti szervet.
84. Jogellenesen külföldön tartózkodónak kell tekinteni azt, aki a külföldre utazás és a külföldön tartózkodás szabályainak kijátszásával tartósan külföldön marad, vagyis
- ha az engedélyezett külföldi tartózkodási ideje lejárt, meghosszabbítását nem kérte, illetve kérte, de nem engedélyezték, és az engedélyezett külföldi tartózkodási idő lejártá óta már három hónap eltelt, és nem tért haza, vagy
  - valamilyen hitelt érdemlő módon kinyilvánítja, hogy külföldön kíván maradni.
85. Valamennyi belügyi szerv köteles értesíteni az állampolgár állandó lakóhelye szerinti rendőr-főkapitányság igazgatásrendészeti szervét, illetve az Útlevélosztályt, ha jogellenes külföldön maradásra utaló körülményről tudomást szerez.
86. A rendőr-főkapitányság igazgatásrendészeti szerve, illetve a kizárólagos hatáskörébe tartozó esetekben az Útlevélosztály a tudomására jutott jogellenes külföldön tartózkodás megállapítása érdekében:
- végezzen ellenőrzést a saját útlevel-nyilvántartása adataiban;
  - az állandó lakóhely szerinti rendőrkapitányság közbiztonsági szerve útján állapítsa meg a jogellenes külföldön tartózkodás tényét, valamint
  - a jogellenesen külföldön tartózkodó hozzátartozóit, azok személyi adatait, és vizsgálja esetleges felelősségüket;

d) ha szükséges, hallgassa meg a jogellenesen külföldön tartózkodó hozzátartozóját.

87. A rendőr-főkapitányság igazgatásrendészeti szerve, illetve az Útlevélosztály a jogellenesen külföldön tartózkodóval kapcsolatban az alábbi intézkedéseket tegye:

a) határozatban állapítsa meg a jogellenes külföldön tartózkodás tényét, és azt tájékoztatás céljából küldje meg a jogellenesen külföldön tartózkodó külföldre távozása előtti állandó lakóhelye szerinti tanács illetékes szakigazgatási szervének, és értesítse a jogellenesen külföldön tartózkodó közvetlen hozzátartozóját;

b) az útlevel-nyilvántartásban jelezze a jogellenesen külföldön tartózkodás tényét és időpontját;

c) állítson ki két példányban nyilvántartási kartont, és a központi nyilvántartásba vétel érdekében küldje meg az Útlevélosztálynak;

d) értesítse az állandó lakóhelye szerinti rendőrkapitányság igazgatásrendészeti szervét, és utasítsa az állandó — esetleges ideiglenes — lakcím megszüntetésének kijelentésére;

e) hadköteles esetében értesítse az illetékes Hadkiegészítő és Területvédelmi Parancsnokságot;

f) tájékoztassa a jogellenesen külföldön tartózkodóról az illetékes állambiztonsági szervet;

g) az érintett belügyi szervekkel történt egyeztetés alapján büntetőeljárás megindítására tegyen feljelentést, ha a jogellenesen külföldön tartózkodás bűncselekménynek minősül, különös tekintettel arra, ha az elkövető államvagy szolgálati titok birtokában volt;

h) az Útlevélosztály a jogellenesen külföldön tartózkodókról vezessen országos nyilvántartást.

88. Az Útlevélosztály, illetve rendőr-főkapitányság igazgatásrendészeti szerve a jogellenesen külföldön tartózkodóval korábban közös háztartásban élő, illetve felelőssé tehető hozzátartozóit (szülő, gyermek, házastárs, élettárs, testvér) nyilvántartási kartonon tartsa nyilván, amelyre jegyezze fel a külföldre utazásuk korlátozásának okát, határidejét, és ezt helyezze el az állandó lakóhely szerinti rendőr-fő-

kapitányság, valamint a rendőrkapitányság útlevélnyilvántartásában.

89. A belügyi szerv köteles értesíteni az állampolgár állandó lakóhelye szerinti rendőr-főkapitányság igazgatásrendészeti szervét és az Útlevélosztályt, ha olyan adat jut a birtokába, amelynek alapján a külföldre utazást meg kell akadályozni.
90. A rendőrség nyomozó hatósága a büntetőeljárás megindításáról, amennyiben a gyanúsított külföldre utazása a büntetőeljárás lefolytatását veszélyezteti, köteles értesíteni az állandó lakóhely szerint illetékes igazgatásrendészeti szervet. Az értesítés alapján intézkedni kell az útlevél bevonására, illetve az útlevélkérelem elutasítására. A nyomozó hatóság a nyomozás befejezésekor intézkedjék a korlátozás feloldása érdekében, amennyiben annak fenntartása nem indokolt.
91. Az állam- és közbiztonsági operatív szervek, valamint az MNVK/2. Csoportfőnökség (a továbbiakban: operatív szervek) az útlevél-nyilvántartásban, valamint az irattár anyagaiban — a szolgálati előírásoknak megfelelően — kutató, tanulmányozó munkát végezhetnek.
92. Az igazgatásrendészeti szervek az ügyintéző munka során a rendelkezésre álló eszközökkel segítsék a belügyi szervek kutató, felderítő munkáját, az általuk megadott szempontok alapján.
93. Az operatív szerv a szolgálati előírásoknak megfelelően kezdeményezheti az útlevélkérelem engedélyezését, amennyiben az utazás operatív érdekből történik, illetve elutasítását, ha az az operatív munkát hátráltatná, vagy annak eredményességét gátolná.
94. Amennyiben a R. 6. és 7. §-ában meghatározott kizáró ok fennáll, az operatív érdekből történő külföldre utazást csak a rendőr-főkapitányság, illetve az Útlevélosztály vezetője engedélyezheti.
95. Magyar állampolgár határfigyelőztetését az erre vonatkozó utasítás alapján az Útlevélosztály vezetője rendeli el.

96. A belügyi szervek, az állam- és közbiztonság védelme érdekében figyelőztetést rendelhetnek el a külföldre történő utazás figyelemmel kísérése vagy megakadályozása érdekében arra az állampolgárra vonatkozóan:

- a) aki bűncselekménnyel gyanúsítható;
- b) akivel szemben azt az állam- és közbiztonsági operatív érdekek szükségessé teszik;
- c) akivel szemben a külföldre utazás és a külföldön tartózkodás szabályainak kijátszására utaló megalapozott adat áll rendelkezésre;
- d) akinek a külföldre utazása az MNK gazdasági érdekeivel ellentétes;
- e) akinek a külföldre utazása mások jogos érdekeit sérti;
- f) aki a külföldre utazása során vám- vagy deviza-bűncselekményt, illetve szabálysértést követett el;
- g) aki a jogellenesen külföldön tartózkodónak a hozzátartozója (szülő, gyermek, házastárs, élettárs, testvér), amennyiben közös háztartásban éltek, illetve felelősséggel tartozik a jogellenes külföldön maradásért;
- h) aki jogellenesen tartózkodik külföldön.

97. A 96. pont szerinti figyelőztetést:

- a) az a)–b) alpontokban meghatározott esetben az operatív szerv az Útlevéosztályon,
- b) a c)–e) alpontok szerint a rendőr-főkapitányságok az Útlevéosztályon és saját nyilvántartásukban,
- c) az f)–h) alpontok szerint pedig a hatáskörileg illetékes igazgatásrendészeti szerv a saját nyilvántartásában rendeli el.
- d) Valamennyi figyelőztetést, amennyiben azok az európai szocialista országokra is vonatkoznak — a rendőr-főkapitányság útján — az állandó lakóhely szerint illetékes rendőrkapitányságon is el kell rendelni.

98. A figyelőztetés elrendelésére jogosult vezetők:

- a) az államtitkár,
- b) a miniszterhelyettesek,

- c) a főcsoportfőnök-helyettesek és a BM országos rendőr-főkapitány helyettesei,
- d) a BM Határőrség országos parancsnoka,
- e) a BM ORFK I—III., a BM III/I—IV., a BM IV/I., az MNVK/2. csoportfőnökök és a csoportfőnökhelyettesek,
- f) a BM Belbiztonsági Osztály vezetője,
- g) a BM III/I—IV., és a BM IV/I. Csoportfőnökség osztályvezetői, valamint a BM III/1—4. osztályok vezetői,
- h) a BM Határőrség Felderítő Osztály és a Határforgalmi Osztály, valamint az MNVK 2. Csoportfőnökség erre kijelölt osztályvezetője,
- i) a rendőr-főkapitány, a helyettesei és a rendőr-főkapitányság igazgatásrendészeti osztályának vezetője.

99. A figyelőztetés időtartamát az elrendelés céljától függően kell meghatározni, amely

- a) az operatív szervek által elrendelt esetben legfeljebb két évre terjedhet (ez meghosszabbítható);
- b) az egyéb figyelőztetés esetében a jogszabályi korlátozás hatályilag terjedhet, illetve határidő nélküli.

100. A figyelőztetést elrendelő szervnek az erre a célra rendszerezített figyelőlapot kell kiállítania és megküldenie az illetékes igazgatásrendészeti szervnek.

101. A figyelőztetést elrendelő szerv vezetőjének ellenőriznie kell a figyelőztetés elrendelésének indokoltságát, fenntartásának szükségességét, és annak megfelelően kell intézkednie a megszüntetésre, vagy a határidő lejárta előtt 30 nappal a meghosszabbításra.

102. A figyelőztetést elrendelő szerv köteles a figyelőztetett személyről nyilvántartást vezetni, és az adatokban bekövetkezett bármilyen változásról módosító értesítést küldeni az illetékes igazgatásrendészeti szervnek.

103. A 96. pontban meghatározott figyelőztetést nyilván kell tartani:

- a) az a) és a b) alpont szerintiakat az Ütlevélosztály nyilvántartásában,

- b) a c)—h) alpont szerintiüket a hatáskörileg illetékes igazgatásrendészeti szerv útlevél-nyilvántartásában,
- c) az a)—e) alpontokban meghatározottakat pedig a GAO EGPR „N” jelű adattárában is.
104. A figyelőztetést elrendelő operatív szerv által megküldött figyelőlapokat az Útlevélosztály vegye nyilvántartásba, és továbbítsa az adatokat a GAO-nak.
105. A GAO közvetlenül értesítse a figyelőztetést elrendelő operatív szervet az útlevélkérelemlről, amikor az igazgatásrendészeti szerv a kérelmező adatait az EGPR „N” jelű adattárában ellenőrzi.
106. Amennyiben az operatív szerv a figyelőztetés elrendelése alapján állásfoglalásra kötelezett, a GAO jelzésétől számított tíz napon belül írásban értesítse az illetékes igazgatásrendészeti szervet véleményéről. Elutasító javaslata esetén köteles megjelölni a kérelmezővel közölhető, jogszabályban meghatározott kizáró okot.
107. Az igazgatásrendészeti szerv saját hatáskörében döntsön a kérelemlről, ha az operatív szervtől tíz napon belül nem érkezik vélemény.
108. A figyelőztetett személy külföldre utazásával kapcsolatos vélemény adására és az operatív célból kért intézkedés kezdeményezésére a 98. pontban felsorolt vezetők jogsultak.
109. Ha az igazgatásrendészeti szerv és az illetékes operatív szerv között az útlevélkérelem elbírálása tekintetében véleményeltérés van, az ügyet rendőr-főkapitányi, illetve főcsoportfőnök-helyettesi döntésre kell felterjeszteni.
110. A figyelőztetéssel kapcsolatos feladatok végrehajtásánál a konspirációs és a TÚK szabályok szerint kell eljárni.
111. A párt és a kormány hatáskörébe tartozó személyek esetében az útlevél-felügyelet nem rendelhető el. Amennyiben ez elkerülhetetlenül szükségessé válna, úgy a 008/1966. BM számú utasítás szerint kell eljárni.
112. A Vhr. 25. §-ának alkalmazásában az iratokba történő betekintést a hatáskörileg illetékes igazgatásrendészeti szerv

vezetője engedélyezheti. Nem engedélyezhető a betekintés az operatív szervek iratába, az információba, a jelentésbe, és azok tartalmáról tájékoztatás sem adható.

113. A FEP jelentse a BM ORFK III. Csoportfőnökség ügyeletének (a továbbiakban: ügyelet) és annak utasítása szerint járjon el, ha a külföldre utazó magyar állampolgárnál jogellenes külföldön maradási szándékra utaló körülményt észlel.
114. Amennyiben a vámvizsgálat során a vám- és pénzügyőrség szervei a külföldre utazó személyt a deviza- vagy vámszabálysértés elkövetésében tetten érik, az elkövető továbbutazását a FEP parancsnoka saját hatáskörében engedélyezheti, amelyet jelentenie kell az ügyeletnek. Ha az engedélyezést nem tartja indokoltnak, illetve a külföldre utazó személyt deviza- vagy vámbűntett elkövetésében érik tetten, az elkövetőt vissza kell tartani, és a további intézkedésre utasítást kell kérni az ügyeletről.
115. A FEP a deviza- vagy vámszabályok megsértése miatt visszatartott személy utazását az ügyelet utasításának megfelelően engedélyezi, vagy az útlevelet átvételi elismervény ellenében átveszi, és a vám- és pénzügyőrség szervei által készített jegyzőkönyv egy példányával együtt megküldi a hatáskörileg illetékes igazgatásrendészeti szervnek. A tetten ért személyt pedig az állandó lakóhelyére irányítja vissza.
116. A FEP a belépés alkalmával a deviza- vagy vámszabályok megsértésén tetten ért személytől az útlevelet átvételi elismervény ellenében átveszi és a vám- és pénzügyőrség szervei által készített jegyzőkönyvvel együtt megküldi a hatáskörileg illetékes igazgatásrendészeti szervnek.
117. Az engedélyezett külföldi tartózkodási idő lejártá után:
  - a) három hónapon belül a belépésre jelentkező beutazását a FEP saját hatáskörben engedélyezze, és egyidejűleg értesítse az ügyeletert;
  - b) a három hónapon túl, de az egy éven belül belépésre jelentkező beutazásának engedélyezéséhez utasítást kell kérni az ügyeletről;

- c) az egy évnél hosszabb idő után jelentkezőket az illetékes külképviselethez kell irányítani a hazatérési engedély iránti kérelem benyújtása érdekében.
118. A FEP a hazatérési igazolványt, illetőleg a végleges beutazási engedéllyel ellátott útlevelet bevonja, és az Útlevelosztályra továbbítja. Erről negyvennyolc órára érvényes igazolást állít ki, amely a személyazonosság igazolására szolgál. Egyidejűleg utasítja a hazatérőket, hogy a lakóhelyük szerinti rendőr-főkapitányságon kötelesek jelentkezni ügyük további rendezése céljából.
119. A FEP parancsnoka géptávirón jelentse az Útlevelosztálynak a kivándorlókat és a véglegesen hazatértek személyi adatait, valamint első magyarországi tartózkodási helyüket.
120. Annak a külföldön élő magyar állampolgárnak a beléptetését, akit a magánútlevel kiadását követően vettek fel a Tiltónévjegyzékre és útlevelének bevonására nem kerülhetett sor, a FEP tagadja meg. Egyidejűleg az útlevel időbeli érvényességét a visszautazáshoz szükséges időtartamra, de legfeljebb egy hónapra csökkentse.
121. Az igazgatásrendészeti szervek vezessenek nyilvántartást az útlevel-kérelmezőkről — a hatásköri és az illetékességi jogosultságuknak megfelelően.
122. Az igazgatásrendészeti szerv az útlevel-ügyintézésről, a vonatkozó belügyi rendelkezésnek megfelelően készít sen statisztikai jelentést.
123. A FEP a rendszeresített statisztikai lap alapján jelentse a GAO-nak a diplomata, a külügyi szolgálati, a szolgálati, a szolgálati hajós és a magánútlevellel az európai szocialista államokon kívüli ki- és beutazásokat.
124. A GAO jelentse:
- a) a ki- és beutazók adatait tíz naponként, **negyedévenként és évenként** összesítve az illetékes rendőr-főkapitányságnak, az országos adatokat pedig az Útlevelosztálynak;

- b) a külföldön élő magyar állampolgárok be- és kiutazására vonatkozó adatait naponként, havonként és évenként összesítve az Útlevélosztálynak.
125. A GAO a jogellenesen külföldön maradókról, valamint az engedélyezett külföldi tartózkodási időn túl beutazókról negyedévenként az országos adatokat az Útlevélosztálynak, a fővárosi, illetve a megyei adatokat az illetékes rendőr-főkapitányságnak küldje meg.
126. A BM ORFK III. Csoportfőnökség a konzuli útlevéllal külföldön élő magyar állampolgárokat 1981. december 31-ig lássa el magánútlevéllal. A külföldön élő magyar állampolgárok magánútlevéllal történő ellátásáig a konzuli útlevél kiadásával és az azzal történő be- és kiutazással kapcsolatban a jogszabályoknak a magánútlevéltre vonatkozó rendelkezéseit kell értelemszerűen alkalmazni.
127. A BM Országos Rendőr-főkapitányság vezetője adjon ki a BM Adatfeldolgozó Csoportfőnökség vezetőjével egyeztetett intézkedést az útlevél-nyilvántartásban való figyelőztetés szabályozásáról, a 96—108. pontokra vonatkozóan. Az intézkedés kiadásáig a 02/1970. miniszteri utasítás 81—89. pontjai szerint kell a figyelőztetést végrehajtani.
128. A BM Országos Rendőr-főkapitányság vezetője elvi állásfoglalásban adjon iránymutatást a szolgálati útlevéllal és a szolgálati célú magánútlevéllal történő utazás elrendelésére jogosult szerveknek a kapcsolódó rendelkezések egyetemes értelmezésére és alkalmazására vonatkozóan.
129. A BM Országos Rendőr-főkapitányság vezetője, illetve igazgatásrendészeti helyettese jogosult:
- a) a R. 2. § (2) bekezdés k) pontja szerinti megállapodások megkötésére;
  - b) az utasítás 69. pontjában meghatározott többszöri kiutazási engedély fokozatos, a feltételek megteremtésétől függő bevezetésére;
  - c) a Külügyminisztérium útján a külképviseleti szervek felhatalmazására, hogy az európai szocialista országokban magánútlevéllal élő magyar állampolgárok nem szocialista országba történő utazását engedélyezzék;

- d) a 121. pontban meghatározott nyilvántartás rendjének szabályozására;
- e) belügyi rendelkezést, illetve belügyi iránymutatást kiadni az utasításban meghatározott feladatok további részletes szabályozására, illetve értelmezésére.
130. A külföldre utazásról és az útlevelekről szóló jogszabályokat az érintett állomány előtt oktatás tárgyává kell tenni.
131. Ez az utasítás 1979. január 1-én lép hatályba. Egyidejűleg a 02/1970. sz. miniszteri utasítás, valamint az azt módosító 018/1971. és a 010/1974. sz. miniszteri utasítások, a 023/1967. sz. miniszteri parancsnak és a I. számú végrehajtási utasításnak a jogellenesen külföldön tartózkodással kapcsolatos igazgatásrendészeti feladatait szabályozó rendelkezései, valamint a 21/1975. számú belügyminiszteri utasítás államtitkári végrehajtási utasításának 52. pontja hatályát veszti.

BENKEI ANDRÁS s. k.,
belügyminiszter

Készült: 1200 példányban.
Kapják: elosztó szerint.

50—14/8/1978.

A MINÓSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 23. §-ára
figyelemmel

A BM ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNY
IGAZGATÁSRENDESZETI HELYETTESÉNEK

8/1978. számú

I N T É Z K E D É S E

a külföldre utazásról és az útlevelekről szóló 53/1978. (XI. 10.) MT számú, valamint a 6/1978. (XI. 10.) BM számú rendeletek végrehajtása tárgyában kiadott 26/1978. BM számú utasításban meghatározott egyes igazgatásrendészeti feladatokról

Budapest, 1978. évi december hó 30-án.

A 26/1978. BM számú utasítás (a továbbiakban: Vhu.) 129. pont e) alpontjának megfelelően az egyes igazgatásrendészeti feladatok végrehajtására kiadom az alábbi

i n t é z k e d é s t :

1. Az 53/1978. (XI. 10.) MT rendelet (a továbbiakban: R.) 2. § (3) bekezdése alapján a miniszterek, országos hatáskörű szervek vezetői, a társadalmi szervezetek központi szerveinek, valamint a szövetkezetek országos érdekképviselői szerveinek vezetői vagy az általuk megbízott személyek javaslatára a szolgálati útlevél kiadását a BM ORFK III—1. Osztály (a továbbiakban: Útlevélosztály) vezetője engedélyezze, a R. hatálybalépése előtt kiadottak jogosultságát vizsgálja felül. Amennyiben a szolgálati útlevél kiadását az Útlevélosztály vezetője nem tartja indokoltnak, a kérelmet hozzám terjessze fel.

2. A Vhu. 6. pontjának alkalmazásában a jogszabályi feltételek nem megnyugtatóan biztosítottak, különösen akkor, ha
  - a) kétség merül fel a kérelemben feltüntetett meghívószemély létezése, illetve a külföldön tartózkodás anyagi feltételeinek biztosítása tekintetében,
  - b) Jugoszláviába — nem közvetlen hozzátartozó látogatása céljából — ugyanabban az évben ismételt utazásra kerülne sor.
3. A Vhu. 9. pontjának alkalmazásában a szülőnek vagy törvényes képviselőnek írásbeli nyilatkozatát kell megkövetelni, ha a kiskorú a szülő vagy a törvényes képviselő által megbízott személlyel utazik együtt.
4. A Vhu. 11. pont d) alpontjában szabályozott esetben az útlevél iránti kérelmet az illetékes igazgatásrendészeti szervnek javaslatával együtt kell felterjeszteni döntésre.
5. A R. 5. § (1) bekezdése alkalmazásában — az utazások gyakoriságát illetően — a kérelem engedélyezése szempontjából nem a két különböző, (látogató, turista) hanem az azonos célú utazás között eltelt időt kell figyelembe venni.
6. A Vhu. 45. pontjának alkalmazásában a R. hatálybalépése előtt jogellenesen külföldön maradt személy hozzátartozójának a felelősségét akkor kell vizsgálni, ha a jogellenesen külföldön tartózkodóhoz a kiutazást korábban még nem engedélyezték, továbbá a jogellenesen külföldön maradáستól három év még nem telt el. Amennyiben a felelősség nem állapítható meg, illetve a jogellenes külföldön maradáستól három év már eltelt, úgy a Vhu. 44. pontjában foglaltak szerint kell eljárni.
7. A Vhu. 66. pontjának alkalmazásában az útlevél érvényességi idejét a 13. életévét betöltött kiskorú fiúknál úgy kell meghatározni, hogy az csak a sorköteles kor (18 év) elérését megelőző év december 31-ig legyen érvényes.
8. A Vhr. 9. § (5) bekezdés f) pontja szerinti engedély csatolását kell megkövetelni annak a hadkötelesnek az esetében is, aki a 23. évét betöltötte, de szolgálathalasztásban része-

sült, illetve sorkatonai szolgálatát félbeszakították, annak az évnek december 31. napjáig, amelyben a 28. évét betölti.

9. Amennyiben a Vhu. 14. pontjában meghatározott véleményt a felszólítást követő 15 nap elteltével sem csatolták, a kérelmet el kell utasítani, mivel a Vhr. 8. § (1) bekezdésében meghatározott követelménynek nem felel meg.
10. A BM hivatásos, kinevezett és szerződéses polgári állományú tagja hozzátartozójának a nem szocialista országba történő utazását — amennyiben a 18/1976. számú belügyminiszteri utasítás 24. pontja alapján az arra jogosult vezető nem javasolja — az elutasításról nem határozatban, hanem levélben kell a hozzátartozót értesíteni.
11. A Munkásórség alkalmazottai a nem szocialista és az Európán kívüli szocialista államokba, valamint a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaságba szóló külföldre távozási engedélyén a BM Belbiztonsági Osztály láttamozó bélyegzőjét meg kell követelni. A Munkásórség alkalmazottja hozzátartozójának nem szocialista országba szóló útlevél iránti kérelmét az igazgatásrendészeti szervnek, Budapesten a BM Belbiztonsági Osztálynak, vidéken az illetékes belbiztonsági tisztnek kell megküldenie.
12. A külföldön élő magyar állampolgár magyarországi tartózkodása során hazatérés iránti kérelmet kizárólag az Útlevélosztályon nyújthat be.
13. A fegyveres erők és fegyveres testületek, valamint a rendészeti szervek volt hivatásos és polgári (kinevezett és szerződéses) állományú tagjai hazatérés iránti kérelme elbírálásához a BM III/II. és a III/IV. Csoportfőnökség véleményét is ki kell kérni.
14. A Vhu. 78. és 79. pontjainak alkalmazásában a rendőr-főkapitányság igazgatásrendészeti szerve:
  - a) a nem szocialista országból hazatérést kérelmező személy adatait vegye nyilvántartásba és az Útlevélosztály által megküldött iratait továbbítsa az illetékes állambiztonsági szervnek,

- b) a hazatérés időpontját 48 órán belül vegye nyilvántartásba és erről értesítse az illetékes állambiztonsági szervet,
  - c) a nem szocialista országból hazatérők állambiztonsági szerv által történő meghallgatásán szükség szerint vegyen részt,
  - d) a hazatérők birtokában lévő külföldi okmányokat és hazatérő úti okmányát (útlevél, igazolvány) vonja be és gondoskodjon személyi igazolvánnyal történő ellátásukról.
15. Az illetékes rendőr-főkapitányság igazgatásrendészeti szerve figyelőztetést rendelhet el a rendőrkapitányság útlevél-nyilvántartásában.
16. A rendőrkapitányság igazgatásrendészeti szerve a figyelőztetett személyek kérelmeinek elbírálása előtt — a 17. pontban foglaltak kivételével — köteles a figyelőztetést elrendelő szervet értesíteni és annak véleményét kikérni.
17. A rendőrkapitányság igazgatásrendészeti szerve dönt:
- a) a jogellenesen külföldön tartózkodó hozzátartozó,
  - b) a vám- és deviza-szabálysértés, illetve büntett elkövetése és
  - c) a külföldi utazásból történő kizárás miatt figyelőztetett személyek kérelmeiben.
18. A rendőrkapitányság igazgatásrendészeti szerve az általa hozott kizárási határozatról haladéktalanul köteles a rendőr-főkapitányság igazgatásrendészeti szervét írásban értesíteni.
19. A Vhu. 117. pontjának alkalmazásában az engedélyezett külföldi tartózkodási időt túllépőket az igazgatásrendészeti szerveknek kell meghallgatnia. A távolmaradás okának tisztázása és a körülmények mérlegelése után kell megtenni a szabálysértési feljelentést, illetve határozatot hozni a külföldi utazásból történő kizárásról.
20. Az ügyintézési eljárást, illetőleg az azzal kapcsolatos egyéb rendelkezéseket az intézkedés mellékletei tartalmazzák.

21. Ez az intézkedés 1979. január 1-én lép hatályba. Egyidejűleg a 6/1976. számú BM igazgatásrendészeti csoportfőnöki intézkedés, a 2/1978. számú BM országos rendőr-főkapitány igazgatásrendészeti helyettesi intézkedés és a hatályon kívül helyezett útlevél-jogszabályok végrehajtására kiadott egyéb belügyi rendelkezések hatályukat veszítik.

KUKK ISTVÁN s. k.,
r. vezérőrnagy

A rendőrkapitányságok igazgatásrendészeti szerveinek feladata az útlevélkérelmek ügyintézésével, iktatásával, nyilvántartásával, irattározásával és az útlevelek kiállításával kapcsolatban

1. Az útlevél iránti kérelmek átvételénél az alábbiak szerint kell eljárni:
  - a) Az útlevélkérő lap kérdéseire egyértelmű válaszok fogadhatók el,
    - a hiányosan kitöltött kérőlap adatainak pótlására fel kell szólítani a kérelmezőt,
    - szolgálati célú útlevélkérelemnél a kérőlap adatainak egyeztetését, az adatok ellenőrzését a küldő szerv ügyintéző megbízottjának kell elvégeznie és aláírásával igazolni.
  - b) Ellenőrizni kell, hogy a fénykép személyazonosításra alkalmas-e.
  - c) A kérelem csak a Vhr. 9. § (6) bekezdésében meghatározott mellékletek csatolásával és a kérelemnek megfelelő értékű illetékbélyeggel vehető át. Az illetékbélyeget a kérelemre kell ragasztani és dátumbélyegzővel érvényteleníteni.
  - d) Az útlevél vagy kiutazási engedély iránti kérelem átvételéről elismervényt kell adni a kérelmezőnek. A csoportos útlevél iránti kérelem átvételét névjegyzéken kell igazolni.
2. Az útlevélkérő lapra rá kell vezetni azt a jogszabályi rendelkezést, amelynek alapján a kiutazás engedélyezésre, illetve elutasításra került.

3. A Bolgár Népköztársaságba, a Csehszlovák Szocialista Köztársaságba, a Lengyel Népköztársaságba, a Német Demokratikus Köztársaságba, a Román Szocialista Köztársaságba irányuló kérelemre:

a) a sorkatonai szolgálatot még nem teljesített sorköteles korú hadköteles részére csak a Hadkiegészítési és Területvédelmi (a fővárosi hadkiegészítő) Parancsnokság által meghatározott számú,

b) a kérelem szerinti, de legfeljebb öt, illetve

c) két évi érvényességgel többszöri kiutazási engedély adható.

4. A Szovjetunióba és Jugoszláviába szolgálati célból többszöri kiutazási engedély adható a küldő szerv által indokolt rendszeres utazáshoz. Amennyiben a többszöri kiutazási engedély kiadása nem indokolt, de kizáró ok nincs, Jugoszlávia viszonylatában a lerótt illetéknek megfelelő számú, Szovjetunió viszonylatában pedig öt egyszeri szolgálati célú kiutazási engedélyt kell kiadni. Elutasító határozatot ilyen esetben nem kell hozni, az illetékkülönbözet visszautalására intézkedni kell.

5. A Munkaügyi Minisztérium által szervezett munkaerő együttműködés keretében az NDK-ba munkavállalás céljából kiutazó magyar állampolgárok kérelmét a Budapesti Fővárosi, illetve a megyei tanács VB munkaügyi osztálya nyújtja be; a BRFK V. kerületi-, a Pest megyei Rendőrfőkapitányság Budai Járási-, a többi megye vonatkozásában pedig a megyeszékhely szerinti városi rendőrkapitánysághoz. A Pénzügyminisztérium rendelkezése alapján a kérelmet illetékmentesen kell átvenni.

a) A kérelemre egyszerre kilenc szolgálati kiutazási engedélyt kell kiadni, Csehszlovákiába, Lengyelországba és NDK-ba szóló érvényességgel.

b) Amennyiben az NDK-ban dolgozó fiatal szerződésének lejártá előtt felhasználja a kilenc illetékmentes kiutazási engedélyt, kérőlapon, a megfelelő illeték lerovásával kérhet további engedélyeket. Ilyen esetben is szolgálati célú kiutazási engedélyt kell kiadni, egy eljárásban azonban legfeljebb ötöt.

- c) A munkavállalás céljára kiadott útlevelek magánutazáshoz is felhasználhatók. Ehhez kérelmet kell benyújtani, amelyre egy kiutazás engedélyezhető és a magánutazásokra vonatkozó rendelkezések szerint kell a kérelmet elbírálni. A szerződés lejárta után az útlevelet nem kell bevonní, az a továbbiakban magánutazásra felhasználható.
6. Csoportos útlevéllal történő külföldre utazáshoz az útlevélkérő lapokat a kérelmezőkről 2 példányban készített névjegyzékkel együtt kell átvenni az utazást szervező utazási irodától, intézménytől. Az engedélyezést, elutasítást a névjegyzékre kell rávezetni és 1 példányt az utazási irodának visszaadni. A SZOT üdülőbe beutaltak részére Csehszlovákiába és Romániába szervezett 1 napos kiránduláshoz a csoportos útlevelet annak a rendőrkapitányságnak kell kiadni, amelynek illetékességi területén van az üdülő.
7. A kérelmezők adatainak ellenőrzésével kapcsolatos eljárás:
- a) A helyi nyilvántartásban történő ellenőrzés tényét rá kell vezetni az útlevélkérő lapra.
- b) Más rendőrkapitányságon történő ellenőrzésről az adatlapot csatolni kell a kérelemhez.
- c) A GAO EGPR „A” jelű adattárában történő ellenőrzésben „nem szerepel” válasz esetén az ellenőrzés eredményét kell az útlevélkérő lapon jelölni, „szerepel” válasz esetén pedig az adatlapot és a választ csatolni kell a kérelemhez.
- d) Amennyiben a figyelőztetett személy ügyében a rendőrkapitányság igazgatásrendészeti szervének saját hatáskörben döntési joga nincs, az útlevél iránti kérelem benyújtásától számított 3 napon belül — adatlap megküldésével — a rendőr-főkapitányságot kell értesíteni. Az adatszolgáltatási lapon közölt válasznak megfelelően kell a kérelemben dönteni.
8. Az útlevél kitöltése, érvényesítése:
- a) Az útlevelet az erre rendszeresített — vegyszalaggal ellátott — okmánykitöltő-géppel kell kitölteni. Az útlevéiben az adatokat javítani, törölni nem lehet.

- b) az okmányfedél belső oldalára kell bevezetni a szerv azonosító és az útlevelekérelem iktatószámát „IR sz.”,
- c) az útlevél második oldalára kell írni az útlevél tulajdonosának adatait és a személyleírást,
- d) a nők nevét az alábbiak szerint kell bevezetni:
- **hajadon** családi állapotúnál

az 1. sor	üresen marad
a 2. sorba	Kiss Éva
  - **férjes nőnél**,

ha hagyományosan a férje teljes nevét használja, a -né toldattal: Pl.: Nagy Pálné	
az 1. sorba	Nagy Pálné
a 2. sorba	leánykori családi és utónév
  - ha felvette férje teljes nevét és hozzákapcsolja a saját leánykori nevét

az 1. sorba	Nagy Pálné
a 2. sorba	leánykori családi és utónév
  - ha a férje családi nevéhez kapcsolja a -né toldatot és saját teljes nevét viseli

az 1. sorba	Nagyné
a 2. sorba	leánykori családi és utónév
  - ha a férje családi nevéhez kapcsolja saját utónevét

az 1. sorba	férj vezetékneve és leánykori utóneve
a 2. sorba	leánykori családi és utónév
  - ha kizárólag a leánykori nevét használja

az 1. sorba	leánykori családi és utónév
a 2. sorba	üresen marad
- e) Kettős családi név esetén mindkét nevet fel kell tüntetni. (Pl.: Nagy Balogh Lajos).

- f) Amennyiben házasságkötés következtében névváltozás áll be, az előzőleg kiadott útlevélbe kell beírni a férjezett nevet.
- g) A születés hónapját rövidítve, betűvel kell jelölni.
- h) A kiskorú részére (18 éves korig) kiállításra kerülő útlevélbe a termetet „növéiben” szöveggel kell bejegyezni.
- i) A személyt jellemző adatoknál egyértelmű választ kell bejegyezni (**szem:** fekete, barna, kék, zöld, szürke, **haj:** fekete, barna, szőke, vörös, őszes, ősz, kopaszodó, kopasz).
- j) Az útlevél 3. oldalára kell a kérelmező méretre vágott fényképét speciális ragasztóval rögzíteni. A fényképet szárazbélyegzővel le kell nyomtatni oly módon, hogy a bélyegző egynegyede helyezkedjen el a fénykép jobb felső sarkán.
- k) A szülővel utazó 14. éven aluli kiskorú utónevét és születési évét kell bejegyezni, amennyiben a kiskorú nem a szülők vezetéknevét viseli, akkor a kiskorú vezetéknevét is.
- l) A 4. oldalon fel kell tüntetni az útlevél időbeli érvényességét és kiállításának idejét — a hónapot betűvel rövidítve kell beírni — és azt a rendszeresített nedves körbélyegzővel hitelesíteni kell.
- Az útlevelet kiadásakor 5 évre **kell** érvényesíteni, a 8/1978. számú BM ORFK igazgatásrendészeti helyettese intézkedésének 6. pontjában szabályozottak kivételével.
- Az érvényesség egy ízben — lejártakor, illetve már a lejárat előtt 6 hónappal — az engedélyezés napjától számított újabb 5 évre meghosszabbítható. Az útlevél érvényességét az arra jogosult vezetőnek, vagy megbízottjának aláírásával hitelesítenie kell.
- m) A 7. oldalra a szülővel együtt utazó, 14 éven aluli kiskorú fényképét kell elhelyezni és szárazbélyegzővel lenyomatni.
- n) A kiutazási engedély-bélyegzőt a 9. oldaltól kezdődően kell elhelyezni oly módon, hogy egy oldalon egy kiutazási engedély legyen.
- A Bulgáriába, Csehszlovákiába, Lengyelországba, NDK-ba és Romániába — vagy ezen országok bármelyikébe

lyikébe — engedélyezett többszöri kiutazási engedélyt két évi érvényességgel kell kiállítani.

- Az egyszeri kiutazási engedélyt a nem kívánt szövegrészek törlésével — a rendszeresített golyóstollal — kell a kérelemnek megfelelően érvényesíteni.

A területi érvényesség jelölésénél törölni kell:

- a Szovjetunióba engedélyezett kérelmeknél a Jugoszláviára,
- a Jugoszláviába engedélyezett magáncélú kérelmeknél a Szovjetunióra szóló területi érvényesítést.
- Azt az utazási célt — magán, szolgálati —, amelyre nem vonatkozik az engedélyezés, áthúzással kell törölni.
- Jugoszláviába és a Szovjetunióba társas turista utazásra szóló kiutazási engedély fölé az erre rendszeresített „társas-turisztika”, a Jugoszláviába egyéni turisztika céljára szóló kiutazási engedély fölé a „600,— Ft illetéket befizette”, és a Jugoszlávián át irányuló utazás esetén a „TRANZIT” bélyegzőt kell elhelyezni.

- o) A Szovjetunióba és Jugoszláviába szóló szolgálati célú többszöri kiutazási engedélyt értelemszerűen a rovatoknak és a kérelemnek megfelelően kell kiállítani az okmánykitöltő géppel.
- p) Az egyszeri és többszöri kiutazási engedélyt az aláírásra jogosult vezetőnek vagy az általa megbízott személynek alá kell írni, melyet körbélyegzővel hitelesíteni kell.
- r) Az aláírással egyidejűleg ellenőrizni kell, hogy az útlevel kitöltése, érvényesítése szabályos-e.

9. Az NDK-ba munkavállalás céljából kiadott útlevelbe történő külön bejegyzések:

- a) Az útlevel 5. oldalán el kell helyezni a magyar és német nyelvű „Ez az útlevel munkavállalásra jogosít” bélyegzőt.
- b) Az útlevel időbeli érvényessége a kiállítástól számított három és fél év. Amennyiben az NDK munkavállaló ma-

gáncélból már korábban kapott útlevelet, az időbeli érvényességet úgy kell meghatározni, hogy az még három és fél évig érvényes legyen. Ha a korábban kiadott útlevél hosszabb ideig érvényes, mint három és fél év, akkor azt módosítani, az érvényes magáncélú kiutazási engedélyt érvényteleníteni nem kell.

- c) A szerződés lejártá után az útlevélben a munkavállalásra jogosító bélyegzőt és az érvényes — illetékmentesen kiadott — szolgálati kiutazási engedélyeket érvényteleníteni kell. Az illeték leróvása ellenében adott érvényes szolgálati kiutazási engedélyek helyett az öt szocialista országra érvényes magáncélú kiutazási engedélyt kell kiadni.

10. A csoportos útlevelek kiállítása:

- a) A személyi igazolvánnyal rendelkezők részére fénykép nélküli — személyi igazolvánnyal együtt érvényes — a személyi igazolvánnyal nem rendelkezők részére pedig fényképes csoportos útlevelet kell kiállítani.

Az általános- és középiskolások részére szervezett csereutazások esetén a csoportos útlevél első oldalára „csereutazás” szót kell bélyegezni.

- b) A csoportos útlevelet írógéppel kell kitölteni, az engedély-lapjára fel kell tüntetni az utazást szervező utazási iroda, intézmény megnevezését, a kiutazó személyek számát, az utazás időtartamát, az úticélt (országot), a hátkilépő állomást, a csoport vezetőjének nevét, az útlevél lapjainak számát, továbbá aláírással és nedves körbélyegzővel kell ellátni. A fényképes csoportos útlevélben a fényképet száraz körbélyegzővel kell lenyomatni.

11. Az útlevelek kiadása:

- a) A kiállított útlevelet postán kell megküldeni — ha a kérelmező megcímzett és bélyeggel ellátott borítékot csatolt —, illetve az a kérelmezőnek vagy a közvetlen hozzátartozójának adható ki.

- b) A szolgálati kiutazáshoz érvényesített útlevelet a küldő szerv megbízottjának, illetve meghatározott esetben az utazónak kell kiadni.

- c) A csoportos útlevelet az utazási iroda vagy az utazást szervező intézmény megbízottja veheti át.

12. Az útlevélkérelem iktatása:

- a) Az útlevélkérelmet az e célra rendszeresített iktatókönyvbe kell bevezetni folyamatos iktatószámmal.
- b) Az iktatókönyvbe be kell vezetni azokat az útlevélkérelmeket, amelyeket
- az útlevél kiadása iránt nyújtottak be, illetve
  - ha a kérelmező más rendőrkapitányság által kiadott útlevélbe kér kiutazási engedélyt, és
  - a csoportos útlevél iránti kérelmet.
- c) A csoportos útlevél iránti kérelmeket egy iktatószámon az alábbiak szerint kell bevezetni:
- a „név” rovatba az utazási célország és a szervező utazási iroda, intézmény, vállalat megnevezését,
  - a „megjegyzés” rovatba a résztvevők számát és a pozíciószámot,
  - az „útlevélszám” rovatot üresen kell hagyni.

13. Az útiokmányok nyilvántartása:

- a) A bevételezett úti okmányokat sorozatszámuk szerint nyilván kell tartani.
- b) A 12/a pontban meghatározott iktatókönyv „útlevélszám” rovatában kell nyilvántartani a kiadott:
- egyéni útleveleket,
  - a határkilépési engedélyeket és
  - a szolgálati célú többszöri kiutazási engedélyeket — az útlevelek nyilvántartásától elkülönítve — folyamatosan, sorozatszámuk növekvő sorrendjében.
- c) A más rendőrkapitányság által kiadott egyéni útlevél sorozatszámát az iktatókönyv megjegyzés rovatába kell bejegyezni, az útlevélszám nyilvántartására szolgáló rovatot üresen kell hagyni.

- d) Az iktatókönyvbe bevezetett és a kitöltés során elrontott útlevel esetén a „megjegyzés” rovatba „R” jelzést kell tenni. A kérelmet új iktatószámra kell bevezetni.
- e) A selejtezésre kerülő útleveleket abban az esetben,
  - ha egyidejűleg új útlevel kerül kiadásra, a „megjegyzés” rovatba kell bejegyezni az útlevel sorozatszámának feltüntetésével,
  - ha új útlevel nem kerül kiadásra, a kérelmező iktatószámánál a „megjegyzés” rovatban kell feltüntetni.

14. A kérelmező és az útlevelkérelem nyilvántartása:

- a) Az útlevelet, csoportos útlevelet, határátlépési engedélyt és többszöri kiutazási engedélyt kérelmezőkről és a benyújtott kérelmekről karton-nyilvántartást kell vezetni.
- b) A kérelmezőről az e célra rendszeresített nyilvántartó kartont kell kiállítani, amikor első alkalommal nyújtja be az a) alpontban felsorolt kérelmek valamelyikét. A nyilvántartó kartont fonetikai rendszerbe kell sorolni.
- c) A Vhr. 2. § (4) bekezdésében meghatározott esetben a kérelmezőt és a kérelmet nyilván kell tartani az útlevelet, kiutazási engedélyt kiadó és a lakóhely szerint illetékes rendőrkapitányságon egyaránt.
- d) A nyilvántartó kartonra rá kell vezetni:
  - a kérelmező személyi adatait,
  - az iktatószámot,
  - a kiadott útiokmány jelét és sorozatszámát,
  - a benyújtott kérelmeket,
  - az elutasító döntést (jogerőre emelkedés után),
- e) A szolgálati célú többszöri kiutazási engedély kiadásáról külön nyilvántartó kartont kell kiállítani az alábbi adatokkal:
  - a személyi adatok,
  - az útlevel és a kiutazási engedély betűjele, sorozatszám és az irattári szám,
  - a kiutazási engedély területi és időbeli érvényessége,

— a kérészerv megnevezése.

Ezt a nyilvántartó kartont külön kell kezelni.

15. Figyelő nyilvántartás:

- a) A rendőr-főkapitányságtól érkezett figyelőlapokat a TÜK szabályainak megfelelően iktatni kell és a karton-nyilvántartásban elhelyezni.
- b) Amennyiben az elrendelő a figyelőztetést megszünteti, a figyelőlapot ki kell emelni a karton-nyilvántartásból és a TÜK szabályai szerint kell megsemmisíteni.

16. A kérelmek irattározása:

- a) A kérelmeket mellékleteikkel együtt az iktatószám szerint növekvő sorrendben kell irattárba helyezni. Kivételt képeznek a csoportos útlevel iránti kérelmek, amelyeket külön — csoportonként összegyűjtve — érkezési sorrendben kell tárolni.
- b) A kartonon nyilvántartott kiutazási engedély iránti kérelmeket külön, érkezésük sorrendjében kell tárolni.

Kivéve:

— azokat, amelyek elutasításra kerültek, illetve

— a figyelőztetett személyek kérelmeit,

amelyeket az irattárban lévő iktatott előzményhez kell csatolni.

- c) A bevonást elrendelő határozatot és a bevont úti okmányt az iktatott előzményhez kell csatolni.

17. A kérelmek selejtezését a 10—350/1972. „A BM szervek iratainak védelmével, selejtezésével és rendezésével kapcsolatos feladatokról szóló szabályzat”, valamint annak mellékletét képező irattári terv alapján kell végrehajtani azzal a kivétellel, hogy az a kérelem, amelynek alapján érvényes útlevel van forgalomban, nem selejtezhető.

Az általánostól eltérő ügyintézési feladatok

1. A Szovjetunióba történő utazás feltételei.

Az útlevel iránti kérelemhez be kell mutatni:

a) látogatás esetén:

- a szovjet rendőri szervek által kiadott meghívó-tanúsítványt,
- hozzátartozó halála vagy súlyos betegség esetén a szovjet rendőri szervek igazolásával ellátott táviratot,
- hivatalos kiküldetésben utazó hozzátartozó kísérése, látogatása esetén a küldő szerv, intézmény javaslatát,
- diákok, aspiránsok, ösztöndíjasok, katonai iskolán tanulók, hajósok hozzátartozói, barátai, ismerősei látogatásához a szovjet intézmény vezetője (parancsnok) hozzájárulását,
- külképviseleten szolgálatot teljesítő hozzátartozó látogatásához a moszkvai magyar nagykövetség hozzájárulását.

A felsorolt tanúsítványt, táviratot, javaslatot, hozzájárulást bemutatás után vissza kell adni.

b) Turista utazásnál:

- egyéni turisztika esetén az utazási iroda által kiadott igazolást (Voucher),
- társas turista utazás esetén az útlevelkérő lapon az utazási iroda által kiadott részvételi igazolást.

c) Vállalatok által szervezett csereutazáshoz a meghívó szerv levelét magyar nyelvre fordítva.

2. Az MNB engedélye alapján a devizaszámla tulajdonosok külföldi utazásuk költségeit devizaszámlájukon fennálló követeleéseikből fedezhetik.

Az OTP írásban igazolja, hogy a devizaszámlán az utazás céljára milyen devizában, milyen összeg áll rendelkezésre.

Az igazolást névre szólóan adják ki, amely a valutaellátottságot a számlatulajdonos megbízása alapján házastárs, gyermek és szülő részére is igazolhatja.

3. Devizamentes csereutazáson vállalatok, intézmények, egyesületek által szervezett — külföldiekkel kötött megállapodás alapján — olyan utazást kell érteni, amelynek költségeit a megállapodásban résztvevők kölcsönösen (a belföldiek miatt külföldön felmerülő kiadásokat a külföldi fogadó fél, a külföldiek miatt belföldön felmerülő kiadásokat a belföldi fogadó fél) viselik.

A devizamentes csereutazás kizárólag tudományos, műszaki és kulturális együttműködés megvalósítása érdekében szervezhető és csak a Magyar Nemzeti Bank előzetes devizahatósági engedélye alapján.

4. Kubába történő **egyéni** turista utazáshoz a Magyar Nemzeti Bank a valutaellátásra vonatkozó előzetes engedélyét kell csatolni, amely nem azonos a valutakiutalási engedéllyel. Az egyéni turista utazás további feltétele, hogy az utazás kizárólag a KGST-hez tartozó országok által üzemeltetett menetrendszerű repülőgépjáratokkal történhet.

A nem szocialista országokba szóló utazás engedélyezését a Kubába történő egyéni turista utazás nem korlátozza; ezt az utazást ugyancsak nem kell beszámítani a szocialista országokra megállapított évi valutakeret vonatkozásában.

Az utazásból való kizárás időtartamának meghatározása

1. A R. 7. § (2) bekezdés a) pontjának alkalmazásában:
  - a) A rosszhiszeműség megállapítása esetén 1—3 év.
  - b) Annak a hozzátartozónak elhallgatása, akinek a jogellenes külföldön maradásáért a kérelmező felelősséggel tartozik, öt év.
2. A R. 7. § (2) bekezdés b) pontjának alkalmazásában:
  - a) A korábbi külföldi tartózkodás engedély nélküli meghosszabbítása esetén, ha az az egy hónapot meghaladja; 2—4 év, illetve, ha a három hónapot meghaladja; 3—5 év.
  - b) Külföldön engedély nélküli munkavállalás esetén 3—5 év.
  - c) Engedély nélkül más állam területére történő távozás miatt 2—4 év.
3. R. 7. § (2) bekezdés c) pontjának alkalmazásában:
  - a) A Vhu. 49. pontjában felsorolt magatartások valamelyikének megvalósítása esetén 5 év.
  - b) Az államközi megállapodások alapján külföldön dolgozó esetében
    - ha munkahelyi fegyelmi vétséget követett el; 2—3 év az elkövetés helye szerinti ország vonatkozásában,
    - ha garázda magatartást tanúsított, vagy egyéb bűncselekményt követett el; 3—5 év.
4. R. 7. § (2) bekezdés d) pontjának alkalmazásában:
  - vámszabálysértés elkövetése esetén 1—2 év,

- vámbüntett elkövetése esetén 2—3 év,
- deviza-szabálysértés elkövetése esetén 1—2 év,
- devizabüntett elkövetése esetén 2—4 év.

5. R. 7. § (2) bekezdés e) pontjának alkalmazásában:

- közveszélyes munkakerülés, üzletszerű kéjelgés, garázdaság, a verekedés, a veszélyes fenyegetés, valamint a kényyszerelvonó-kezelés alóli kibúvás esetén 2—5 év.

**Egyes útlevelekérelmek elbírálásához kapcsolódó
egyéb rendelkezések**

1. 1020/1968. (VI. 19.) Kormány számú határozat rendelkezik a magyar állampolgárnak külföldi tanintézetben folytatandó tanulmányairól.

E jogszabály alapján:

„Magyar állampolgár külföldi tanintézetben csak engedéllyel folytathat tanulmányokat.

Külföldi tanintézetben csak felsőfokú tanulmányok folytatása engedélyezhető. Az engedélyt a választott külföldi szaknak megfelelő magyar felsőoktatási intézmény felett felügyeletet gyakorló miniszter, illetőleg országos hatáskörű szerv vezetője az oktatási miniszterrel egyetértésben adhatja meg.

Olyan külföldi szak esetében, amelynek megfelelő magyar felsőoktatási intézmény nem működik, az engedély megadása az oktatási miniszter hatáskörébe tartozik.”

2. A 3378/1969. Kormány számú határozat a tudományos dolgozók tudományos tevékenység céljából történő utazását szabályozza.

E jogszabály alapján:

- a) A szolgálati utazásra jogosító magánútlevel iránti kérelemhez a munkahely szerint illetékes minisztérium (országos hatáskörű szerv) megbízott vezetője utazás elrendeléséről szóló engedélyének csatolását kell megkövetelni, amely tartalmazza:

- a kiutazó személyi adatait, tudományos minősítését, vagy annak megfelelő beosztásra való utalást,
- a 3378/1969. Kormány számú határozatra való hivatkozást,

- az utazás célját, tartózkodás helyét és időtartamát,
- a valutaellátás módját (a kiküldő szerv, vagy az utazó vállalja-e a költségeket),
- az utazáshoz szükséges szabadság biztosítását.

b) Az a) pontban meghatározottakon kívül az Országos Ösztöndíj Tanács nyilvántartásba vételéről szóló igazolást is meg kell követelni.

3. A 3206/1968. Korm. sz. határozat alapján az Országos Ösztöndíj Tanács látja el igazolással az ösztöndíjas tanulmányútra utazókat.

E jogszabály alapján:

a) Az Országos Ösztöndíj Tanács igazolást ad ki a tanulmányút engedélyezésére feljogosított szerv vezetője javaslatára mellett az alábbi esetekben:

- a nem szocialista országokkal kötött egyezményekben, megállapodásokban, levélváltásokban biztosított tudományos, műszaki-tudományos és kulturális ösztöndíjak,
- a 3346/1961. Kormány számú határozat alapján a nem szocialista országokban megvalósítható hosszú időtartamú tanulmányutak,
- az ENSZ és szakosított szervei által biztosított ösztöndíjak és tanulmányutak (az ENSZ és szakosított szerveiben tisztséget viselő és ezzel kapcsolatosan kiutazó szakemberek tanulmányútjainak, továbbá a szakértői kiutazások kivételével),
- intézmények részére a nem szocialista országokból érkezett ösztöndíj-felajánlások,
- a nem szocialista országokból érkezett személyre szóló tanulmányi célú meghívások,
- a nem szocialista országok szervezetei, intézményei ösztöndíjainak elnyerésével megvalósuló tanulmányutak,
- magánérőből (devizaszámla) és rokoni meghívás alapján történő kiutazások, ha azok tanulmányi céllal kerülnek megvalósításra.

b) Az Országos Ösztöndíj Tanács csak a nyilvántartásba vételről szóló igazolást ad ki az alábbi esetekben:

- a tárcák és intézmények nem szocialista országok megfelelő szerveivel kötött közvetlen megállapodásai alapján történő kiutazások,
- a 3378/1969. Kormány számú határozat alapján megvalósuló kiutazások,
- kongresszusokon, konferenciákon való részvétel, illetve előadások tartása céljából történő kiutazások az Amerikai Egyesült Államok és a Német Szövetségi Köztársaság vonatkozásában,
- valamennyi — az előbbieken fel nem sorolt — nem szocialista országba irányuló kiutazás költségviselőtől és időtartamtól függetlenül, ha annak **tanulmányi jellegű** a célja, kivéve azokat az utakat, melyek elsősorban kereskedelmi jellegűek.

4. A 134/1966. (21) MüM számú utasítása a külföldön történő munkavállalás engedélyezésének rendjét szabályozza.

E jogszabály alapján:

- a) A munkavállalást az illetékes miniszter (országos hatáskörű szerv vezetője), társadalmi szerv esetében ennek országos szerve (SZOT, OKISZ stb.) engedélyezi.
- b) Az engedélyezésről a munkaügyi minisztert értesíteni kell. A munkaügyi miniszter az engedély kiadása ellen 30 napon belül halasztó hatályú észrevételt tehet.
- c) A munkavállalási engedélyt a munkavállalónak csak akkor lehet kiadni, ha a harminc nap letelt és ez alatt a munkaügyi miniszter nem tett észrevételt.

A fegyveres erők tényleges, a fegyveres testületek és a rendészeti szervek hivatásos állományú tagjai, valamint polgári alkalmazottai külföldre utazását szabályozó külön rendelkezések

1. A BM személyi állománya külföldre utazásának, valamint a külföldi személyek fogadásának és vendégül látásának rendjéről szóló 18/1976. számú belügyminiszteri utasítás és a BM Titkárság vezetőjének a vonatkozó 1/1976. számú intézkedése.
2. A Belügyminisztérium személyi állománya külföldre utazásával kapcsolatos egyes útlevelrendészeti feladatok végrehajtása tárgyában kiadott, a BM Igazgatásrendészeti Csoportfőnökség Útlevelosztály vezetőjének 3. számú körlevele.
3. A Magyar Néphadsereg személyi állományának szocialista országba történő magánjellegű utazásáról szóló 4/1978. (HK) számú Magyar Néphadsereg vezérkari főnöki intézkedése.
4. A Munkásőrség alkalmazottai külföldre utazása engedélyezésének és a külföldi személyek fogadásának és vendégül látásának rendjéről szóló 004/1978. számú Munkásőrség országos parancsnoki utasítás és a 002/1978. számú Munkásőrség országos parancsnok-helyettesi intézkedése értelmében a Munkásőrség alkalmazottainak magánjellegű utazásához külföldre távozási engedély kell.

A 6/1978. (XI. 10.) BM számú rendelet 2. § (1) bekezdésében felsorolt államokba szóló útlevel iránti kérelmet a külföldre távozási engedély csatolásával kell benyújtani az állandó lakóhely szerint illetékes rendőrkapitányság igazgatásrendészeti szervéhez.

A fenti rendelkezésekhez kapcsolódó igazgatásrendészeti feladatok:

A nem szocialista és az Európán kívüli szocialista országba történő utazáshoz az útlevélkérelmet a külföldre távozási engedéllyel egyidejűleg kell az állandó lakóhely szerinti rendőr-főkapitányság igazgatásrendészeti szervéhez benyújtani.

A Munkásőrség alkalmazottjával közös háztartásban élő, közvetlen hozzátartozó nem szocialista országba történő utazásához az engedélyezésre jogosult vezető a véleményét közvetlenül az állandó lakóhely szerint illetékes rendőr-főkapitányság igazgatásrendészeti szervének küldi meg.

A Munkásőrség parancsnokságainál szolgálati feladatot végző, tartósan igénybe vett társadalmi munkatársak nem szocialista országokba történő utazásaira a Munkásőrség alkalmazottaira vonatkozó szabályok az irányadók.

A Munkásőrség volt tagjának szolgálati viszonya megszűnését, illetve nyugállományba helyezését követő két éven belül ugyancsak szükséges a külföldre távozási engedély.

A határátlépési engedélyek kiadásával kapcsolatos hatályos jogszabályok

1. 1963. évi 15. tvr. az MNK és a Csehszlovák Szocialista Köztársaság Kormánya között határsávforgalom szabályozása.
2/1963. (VII. 7.) BM számú rendelet, az MNK és a Csehszlovák Szocialista Köztársaság Kormánya között határsávforgalom szabályozásáról.
0014/1963. (VII. 8.) belügyminiszter-helyettesi utasítás a **magyar—csehszlovák** határforgalom újabb szabályozása.
2. 1977. évi 31. tvr.-rel módosított 1969. évi 43. tvr. az MNK Kormánya és a Román Szocialista Köztársaság Kormánya között a kishatárforgalomról.
8/1977. (XII. 29.) BM számú rendelettel módosított 1/1970. (I. 11.) BM rendelet az MNK Kormánya és a Román Szocialista Köztársaság Kormánya között a kishatárforgalom szabályozásáról.
21/1977. (XII. 29.) BM helyettes intézkedésével módosított 02/1970. (I. 7.) BM helyettesének utasítása a **magyar—román** kishatárforgalom szabályozásáról.
3. A 1976. évi 19. tvr. az MNK és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság Kormánya között a kishatárforgalom szabályozásáról.
3/1976. (VII. 9.) BM számú rendelet az MNK Kormánya és a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság Kormánya a kishatárforgalom szabályozásáról.
3/1976. számú BM igazgatásrendészeti csoportfőnök intézkedése a **magyar—jugoszláv** kishatárforgalomban a határátlé-

pési engedélyek kiadásának rendjéről. (76. VII. 15.) (Módosította a BM ORFK igazgatásrendészeti helyettesének 3/1978. számú intézkedése).

2/1978. számú BM ORFK igazgatásrendészeti csoportfőnök-helyettesi intézkedés.

Az MNK az alábbi államokkal nincs államközi kapcsolatban
(1978. évi helyzetnek megfelelően)

Andorrai Völgyesség
Antigua (Nagy-Britannia társállama)
Bahrain állam
Barbados
Bahama-szigetek
Botswanai Köztársaság
Bhután
Chilei Köztársaság
Dél-Afrikai Köztársaság
Dominica (Nagy-Britannia társállama)
Dominikai Köztársaság
Arab Emírségek Szövetsége
Gaboni Köztársaság
Grenada (Nagy-Britannia tagállama)
Guatemalai Köztársaság
Haiti Köztársaság
Izrael Állam
Kameruni Szövetségi Köztársaság
Katari Emírség
Komore Köztársaság
Koreai Köztársaság (Dél-Korea)
Lesothói Királyság
Liechtensteini Fejedelemség
Malawi Köztársaság

Mauritius
Monacoi Hercegség
Naurui Köztársaság
Nicaragua
Namibia
Nyugat-Szamoai Független Állam
Ománi Szultánság
Paraguayi Köztársaság
Rhodesia „Saint Lucia” (Nagy-Britannia társállama)
Saint Vincent (Nagy-Britannia társállama)
Saint Kitts, Nevis és Anguilla (Nagy Britannia társállama)
Salvadori Köztársaság
Suriname
Seychelle-Szigetek
Szaud-Arábiai Királyság
Szváziföldi Királyság
Tajvan
Tongai Királyság
Vatikán